

[Aage Frandsen]

Men selv om vi er tilhængere af en anden model end den, ministeren har lagt frem, betyder det ingenlunde, at vi synes, det er godt nok, som det er i øjeblikket. Vi mener, det er vigtigt, at mange unge føler sig tiltrukket af efg-uddannelserne, sådan at vi undgår en restgruppe, der ikke får nogen erhvervsuddannelse. Derfor er vi også enige i den tankegang, der ligger i forslaget, at undervisningen inden for erhvervsuddannelserne skal være mere helhedsorienteret, end det er tilfældet i dag, og at de almene fag skal integreres i uddannelserne. Det er vigtigt, at uddannelsen ikke får skolepræg.

Netop når vi er modstandere af mesterlæren, er det vigtigt at understrege disse ting, fordi mange unge, som starter på uddannelsen i dag, holder op, og det er tegn på, at uddannelsen ikke er tilstrækkelig god til at tiltrække de unge. Det almene element i uddannelsen er vigtigt, det vil vi gerne understrege meget stærkt, men det skal indgå som en naturlig del af uddannelsen og ikke optræde som isolerede fag, sådan som der har været en tendens til i uddannelserne på efg inden for de tekniske skoler.

Vor kritik mod de fremsatte forslag bliver forstærket af, at den lighed med hensyn til to indgangsveje, der oprindeligt var tale om i Nordskov Nielsen-udvalgets betænkning, er der ikke tale om længere.

Der er tale om ulighed på to områder, for det første med hensyn til økonomien. De unge, der vælger praktikindgangsvejen, har en bedre økonomi end de andre unge. For det andet er der tale om ulighed med hensyn til at sikre sig uddannelse, og man må sige, at erfaringerne for efg-eleverne med hensyn til at få praktikplads ikke er for gode, og man kan godt spørge, hvad de løfter, der ligger i lovforslaget, er værd, når man tænker på de erfaringer, vi har, at der hvert år er adskillige tusinde unge, der ikke får praktikplads.

Vi finder det også forkert, at unge alt for tidligt skal vælge fag, sådan som det jo er tilfældet, hvis de tager praktikvejen. Vi mener, det er vigtigt, at der sker en grundig orientering om forskellige erhvervsuddannelser, inden man vælger fag. Og hvis man ønsker – det mener vi er utrolig vigtigt – at nedbryde de kønsspecifikke fagvalg, sådan som vi kender det i dag, er det meget vigtigt, at man får en orientering om forskellige uddannelser, inden man starter. I den forbindelse er praktikindgangsvejen klart

uhensigtsmæssig, fordi de unge dermed tvinges – enten fordi de måske ikke kender andet, eller fordi det var den eneste mulighed, der var – til at vælge et bestemt fag i en meget ung alder. Derfor kan det være, de fortryder det senere hen, og det betyder i mange tilfælde, at piger vælger pigefag.

De eneste tilfælde, hvor det efter vores opfattelse er nødvendigt at sige, at dér skal der være meget stor fleksibilitet, er, når det drejer sig om personer, der er lidt ældre og har erhvervs erfaring. Her er det helt nødvendigt at sige, at her duer en traditionel efg-uddannelse ikke. Det gælder specielt kvinder med en vis erhvervs erfaring. Det er helt håbløst, hvis man siger, at de skal gennemføre et normalt uddannelsesforløb, som de unge skal gennemføre. Dér kan vi formentlig ikke være uenige med ministeren. Jeg vil meget stærkt understrege, at når vi ellers går ind for en enstrengt efg-uddannelse, så skal det altså ikke gælde, når det drejer sig om voksne med erhvervs erfaring.

Vi er også tilhængere af det, som ligger i lovforslaget, og som gælder i et vist omfang i forvejen: rammestyring. Men vi vil godt vurdere de konkrete forslag nøjere, ikke mindst på baggrund af de erfaringer, vi har haft i det sidste halve års tid, med hvordan ministeren tackler situationer i forbindelse med økonomiske besparelser.

Det nytter ikke ret meget at sige, at der skal være rammestyring, hvis rammestyringen består i, at der midt i et skoleår bare bliver givet besked om, at nu skal man så skære ned. Man kan spørge, hvilke muligheder man har for at være med til at styre, når der i virkeligheden er så snævre rammer på det tidspunkt. Derfor er det nødvendigt at vurdere de gode intentioner med rammestyringen i forhold til virkeligheden, ikke mindst den virkelighed, vi har set ministeren forholde sig til.

Vi er i SF klare tilhængere af, at både brugere og ansatte inden for de erhvervsfaglige grunduddannelser skal have betydelig indflydelse på indholdet af uddannelserne, men i høj grad også på skolernes drift. Brugere, forstået som Dansk Arbejdsgiverforening og LO, er godt repræsenteret, når det drejer sig om indflydelse på uddannelserne, også med hensyn til skolerens drift.

Derimod er den indflydelse, som de ansatte og lærlingene har, uhyre begrænset, og efter vo-